

СДРУЖЕНИЕ

ПОТОМЦИ НА БЕЖАНЦИ И ПРЕСЕЛНИЦИ ОТ ТЕРИТОРИЯТА НА РС МАКЕДОНИЯ
И ПРИЯТЕЛИ

ул. „Княз Александър I“ № 16, вх. Б, ап. 2, София 1000, България

OFFICE@POTOMCI.ORG

+359 878 651 865; +359 888 811 153

ДО АЛБАНСКАТА ОБЩНОСТ В СЕВЕРНА
МАКЕДОНИЯ И НЕЙНИТЕ ПОЛИТИЧЕСКИ
ЛИДЕРИ

ДО РЪКОВОДИТЕЛИТЕ НА ДИПЛОМАТИЧЕСКИТЕ
ПРЕДСТАВИТЕЛСТВА АКРЕДИТИРАНИ В
СЕВЕРНА МАКЕДОНИЯ И БЪЛГАРИЯ

КОПИЕ ДО СРЕДСТВАТА ЗА МАСОВА
ИНФОРМАЦИЯ В СЕВЕРНА МАКЕДОНИЯ,
БЪЛГАРИЯ, АЛБАНИЯ И КОСОВО

УВАЖАЕМИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ НА АЛБАНСКАТА ОБЩНОСТ, ЖИВЕЕЩА В
РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЯ,

Повод да се обърнем към Вас като Ваши съседи и приятели, чиито предци са водили в миналото обща борба срещу османските и сръбските поробители, са някои от сегашните изказвания на политически лидери на северномакедонските албанци. От управляващата партия ВЛЕН се заявява, че българската общност няма да се включва в конституцията, тъй като България нямала редовно правителство и нямало с кого да се разговаря. От доскоро управляващата партия ДУИ се лансира идеята, че „македонците трябва да имат добри отношения с албанците, иначе ще бъдат погълнати от сърбите, българите и гърците“.

Смятаме, че тези изказвания не съответстват на предизборните обещания на албанските партии, насочени са срещу членството на РС Македония в Европейския съюз, срещу интересите на албанците на Балканите и срещу албано-българското приятелство, с което в крайна сметка се обслужват сръбските интереси – нещо, което открито се прави от сегашното правителство и президент на РС Македония. Едва ли сте забравили, че в началото на 90-те г-жа Гордана Силяновска-Давкова открито се изказваше против разпадането на Югославия и се противопоставяше на желанието за независимост на отделните югославски републики. А тази година, вече като президент на РС Македония, по време на нейно посещение в Сърбия обяви, че от двете страни на сръбско-

северномакедонската граница живеят сърби! Ние знаем защо не спомена за македонските българи. Но се питаме защо не спомена и Вас, северномакедонските албанци? Или Вие се примирявате с това игнориране? Питаме се и защо не реагирате по отношения на изказванията на сегашното правителство в Скопие срещу изграждането на Паневропейски коридор № 8? Знаем за мечтата на Белград да се елиминира всяко сътрудничество с България, но този коридор свързва и Албания, стига до Италия. Смятате ли, че тези страни нямат интерес от изграждането му, или искате да ги обречете на несвързаност и по този начин да се застраши сигурността в нашия регион, за да може Белград да реализира своите планове за „Сръбски свят“?! Питаме се защо не реагират срещу изтичането от Скопие на класифицирана информация на НАТО към Белград?!

По отношение на посочените твърдения на някои сегашни албански политически лидери трябва ясно да кажем, че настояването частта от българския народ да се включи в конституцията на РС Македония, аналогично на всички останали части от народи, в това число и албанския, е искане на нейни граждани с българска идентичност, а не на България. Това е поискано, защото такава е държавното устройство на РС Македония. Съгласно действащата конституция, „гражданите на Република Македония“ са „македонският народ, както и гражданите, живеещи в нейните граници, които са част от албанския народ, турския народ, влашкия народ, сръбския народ, ромския народ, босненския народ“. Изключването на части от други народи е в основата на тяхното дискриминиране.

За първи път още през лятото на 1992 г. лидерът на партията на обединените македонци Ванчо Весков заяви, че „най-голямата грешка в този момент е, че се елиминира помощта на македонците от цял свят, а най-вече от България, чието самочувствие е българско... В Р. Македония се извършва дискриминация на тези хора поради българското им самосъзнание. Преследват се дори тези, които се чувстват българи и във Вардарска Македония. Р. Македония трябва да признае тези българи, които живеят на нейна територия“. За това му изказване Ванчо Весков бе подложен на преследване. На 15 септември 1992 г. пред дома му с ловна пушка бе убит неговия двегодишен син Александър Весков. Тогава Ванчо Весков заяви, че е очаквал този инцидент да се случи с него. Полицията не откри извършителя на убийството и тъй като репресиите върху В. Весков не престанаха, той бе принуден да напусне Р. Македония и да емигрира в Нова Зеландия. За съжаление това не е единствената насилствена смърт в този случай!

Къде тук виждате искане от България и какво значение има какво е българското правителство? Нима когато през определени периоди от миналото Албания под югославски натиск не е защитавала интересите на косовските албанци, косовският проблем не е съществувал? Косово се е борило за независимост без значение какво е било албанското правителство!

Що се отнася до посланието на ДУИ, правим аналог все едно сърбите да кажат, че косоварите трябва да имат добри отношения с тях, защото албанците ще ги погълнат! Налага се да припомним, че югославският диктатор Тито се опита да създаде и косовски език. Тогава Албания на Енвер Ходжа реши да помага на страдащите албанци в Югославия, но косовците, които са геги, не станаха тоски, въпреки че албанският книжовен език е базиран на тоска говорите. За нас не е ясно как българите ще погълнем

северномакедонците, след като разликите между говорите в България и Северна Македония са много по-малки, отколкото между гега и тоска говорите на албанския език. Дори и днес ако албанците не преминават през единна образователна система, гегите и тоските не се разбират. Ние нямаме такъв проблем. Всеки носител на западните български говори се разбира добре и в източните български говорни области и обратно. Поради тази причина вероятността българите да погълнем северномакедонците е много по-малка, отколкото тоските да погълнат гегите. Затова призоваваме албанските лидери да се грижат за албанските проблеми и да остават нашите да си ги решаваме ние.

Ние смятаме, че при създалата се обстановка албанското единство е застрашено, защото Албания и РС Македония са в общ преговорен пакет за еврочленство, но с отказа на Скопие да се реформира, за да не скъсва връзките със Сърбия, обрича на изолация и Тирана. За да отговорим на това предизвикателство, ние настояваме пред европейските институции Албания и РС Македония да бъдат разделени и Тирана да започне самостоятелно преговори за еврочленство, за да може по този начин поне частично да се стабилизира балканския геополитически хоризонтал.

Относно непожеланата от самите македонци грижа на ДУИ към тях заявяваме, че подобно изказване противоречи на албанските традиции. Напомняме, че във всички печатни албански издания, в това число и албански вестници, излизали в Скопие до 1912 г., албанците наричат нас – своите съседи – само и единствено българи. (Bullgarët dhe serbët në artikujt e gazetës “Shkupi” (1911-1912). Shkup/Скопје/Skopje, 2023. 265) Налага се да припомним, че когато през 1942 г. Албания проведе преброяване на населението в днешна западна РС Македония, бяха регистрирани 72 745 българи, като те например са мнозинство в подпрефектура Царев извор (Ресенско), префектура Корча. (Tokat e liruaга 1941-1944. Përmbledhje dokumentesh. III. Shkup, 2016. 115-117) От тези българи все още има живи, но днес на нито един не се дава правото да се декларира като такъв. Те втора категория граждани ли са?

Описаните отношения на приятелство между македонски българи и македонски албанци продължиха и през периода на общите ни борби срещу режима в комунистическа Югославия. Напомняме, че през 60-те години сред македонската албанска общност започват дискусии за българо-албанските взаимоотношения. Този процес все повече тревожеше югославските служби и започна масово следене на албанските интелектуалци. През 1969 г. в кафене „Пирин“ в Скопие УДБА засича разговор между Сейди Креизи и Хамид Битик, в който твърдят, че централна и източна Македония са населени с българи и че не съществува македонска народност. Тогава е арестуван и Фета Елмази от Кичево, който също твърди, че не съществувала македонска нация и че това население е българско. (Приложение 1)

Особено тежка е съдбата на писателя и журналист Мехмет Али Ходжа – редактор на списание „Детска радост“. Той е осъден на 5 години строг тъмничен затвор заради това, че е отрекъл съществуването на „македонска“ народност, поради което е оспорил правото на Македонската академия на науките и изкуствата да носи това име. В хода на делото става ясно, че в издателство „Македонска книга“ и в клуба на писателите Мехмет Ходжа многократно е водил подобни разговори, в които „отрича македонското национално,

културно и историческо богатство и отивал до там, че оправдавал великобългарските аспирации, с които македонците не се признават като нация“ . (Приложение 2)

Ние изказваме своята благодарност към Рамадан Риза Садику от Битоля, който на 15 април 1969 г. изпрати протестно писмо до ректора на Университета в Чикаго по повод гостуването на създателя на скопската писмена норма Блаже Конески в Чикагския университет. В това писмо Р. Садику пише: „Твърде изненадан бях, че комунистическите власти в Югославия започнаха денационализация над българското население в Македония... Бидейки свидетел като албански учител из разни села, а за кратко време и в град Битоля, на онова, което властта върши срещу македонските българи, а имайки предвид и проявленията на споменатия Блаже Конески, около който сега се е подигнал публичен въпрос, по съвест сметнах за правилно да Ви уведомя... Никога преди установяването на комунистическата власт в Югославия не бяхме чували за някаква македонска народност и за македонски език... От векове насам ние, македонските албанци, познаваме тези славяни само като българи, и езикът им сме наричали български, както и самите те са го наричали“ . (Приложение 3)

Очевидно на този протест е обърнато внимание от страна на ректора на Чикагския университет, защото той изпраща отговор, в който се опитва да оправдае постъпката си. Р. Садику обаче отхвърля посочените доводи като несъстоятелни и на 27 август 1969 г. изпраща второ писмо. В него на псевдонаучните твърдения противопоставя собствените си впечатления: „Аз – като учител в Македония под югославска власт и жител в тази област до неотдавна, зная, че местното славянско население е българско и езикът му е български“ . За да потвърди правотата си, цитира материал на скопския официоз „Нова Македония“ от 8 март 1969 г., в който е публикувана констатация на държавна комисия, която проверява как обществото се отнася към официалния език. „Оказва се, че дори учителите, които го преподават на младежта, си приказват с нея в училище на домашния диалект. А чиновниците си служат и в официалната си кореспонденция с една смешна бъркотия от местни диалекти, от хърватски или сръбски изрази, примесени с думи и новоскалъпени изрази от този „литературен“ език“ . Поради тази причина Р. Садику е убеден, че „творението на Блаже Конески и нему подобни някои лица е нещо смешно, да не кажа и унижително за домашното общество“ . (Приложение 4)

Най-критична политическа оценка от страна на албанците за сръбския македонизъм обаче е направена през 1971 г., когато в септемврийския брой на водещия албански задграничен вестник „Фламури“ се изтъква, че в югославска Македония са измислени „нова“ македонска народност и църква.

Това най-ново сътрудничество между македонските българи и македонските албанци е дало своите плодове. Още през 1947 г. македонските българи в свободния свят подкрепят протестите на албанците срещу опитите на Югославия да погълне Албания. Във в. „Македонска трибуна“ са публикувани няколко десетки статии в подкрепа на борбата на албанците срещу югославската политика. През 1958 г. роденият в Скопие, но живеещ като емигрант в Бъфало албанец д-р Джан Маркони, изпраща поздрав до конгреса на МПО, в който пожелава „свобода на всички потиснати националности в една свободна и демократична Македония“ . През 1962 г. Дж. Маркони посещава 41-вия конгрес на македонските българи, който се провежда в Бъфало и произнесе реч. В нея

обръща внимание за заслугите на някои албанци католици към каузата на македонските българи като сестра Алоати или някои албански учители в българските католически училища в Солун и Цариград. (Приложение 5) Следващата година в Бъфало се провежда парад по повод деня на лоялността. Местната организация на македонските българи взема решение да участва заедно с представителите на албанската общност. Българо-албанската група е най-аплодирана от публиката, поради което е класирана на първо място в конкурса по манифестация. (Приложение 6)

На фона на изнесените данни, истинско недоумение предизвикват сегашните позиции на някои албански политически лидери в Скопие. Държим да подчертаем, че ние не оспорваме нито македонската, нито косовската идентичност. Смятаме, че всеки човек има правото сам да решава какъв е и какъв език говори. Ние искаме да защитим човешкото право на тези граждани на Северна Македония, които са съхранили своята историческа българска идентичност, да имат правото свободно да я изявяват. Отнемането на това човешко право не е двустранен спор с България, а е същността на дългогодишния вътрешен конфликт в РС Македония. Нашата организация, представляваща интересите на потомци на преселници и бежанци от РС Македония, никога няма да отстъпи от отстояването на това човешко право, което е залегнало в приетата от ЕС преговорна рамка за РС Македония.

Уважаеми представители на албанската общност в РС Македония. Изборът на пътя, по който ще върви Скопие към своята европейска интеграция, зависи и от Вас! Вие имате правото да вземете своята част от решението дали РС Македония ще продължи да следва сегашния път към Белград или ще се избере пътя към Европа.

С уважение и братски поздрави:

СЪПРЕДСЕДАТЕЛИ:

проф. Трендафил
Митев

доц. Спас Ташев

Илия Стояновски

СЕКРЕТАР:

Димитър М.
Димитров

София, 30 август 2024 г.

НОВИ ПРИСЪДИ НАДЪ АЛБАНИ

КОИТО ПОДЪРЖАЛИ, ЧЕ МАКЕДОНСКИТЪ СЛАВЯНИ СЪ БЪЛГАРИ.

Виена, 29 Мартъ 1969

Какво се върши отъ титовата полиция надъ албанцитъ въ Косово и Метохия отминаваме. Общо е убеждението въ Югославия, че въ тия области множество албанци сж били подложени на побоища и че моралниятъ натискъ продължава, при дружествъ съ военно-полицейски притеснителни мѣрки.

Известява се въ броеветъ отъ 25 и 26 т. м. цъ на скопската «Нова Македония» за други двама съдени албанци.

Окръжниятъ съдъ въ Скопје е провъзгласилъ присъда за седмъ години строгъ затворъ по отношение на 40-годишниятъ албанецъ Сейди Креизи. Той е свършилъ висшето педагогическо училище въ Скопје.

Обвиняванъ е, че въ кафенето «Пиринъ» въ Скопје, както и въ дома на Хамидъ Битикъ говорелъ, че нѣкои части отъ Черна Гора и отъ западна Македония се падали на Албания, а че цѣлата останала Македония трѣбвало да бжде дадена на България, тъй като не сжществувала никаква македонска народност.

Подъ следствие се намира и

албанецътъ отъ Кичево Фета Елмази. И той е обвиненъ, заедето билъ създавалъ омраза между «македонцитъ» и албанската народност. Скопскиятъ вестникъ изрично отбелязва какъ Фета Елмази подържалъ предъ гражданитъ, че само македонска хора въ западна Македония говорили на «македонски языкъ»; че не сжществувала македонска нация и че най-голямата частъ отъ Вардарска Македония трѣбвало да се присъедини къмъ България.

Докато прости и учени албанци предъ самитъ съдилища въ Скопје изнасятъ истината срещу денационализаторскитъ домогвания на титовата сатрапия срещу македонската българщина, органитъ на тая сатрапия сж заповѣдали, на 23 мартъ тая година, да се прави въ Охридъ процесия изъ улицитъ, отъ страна на ученицитъ и на работници отъ тамошнитъ държавни предприятия. Целта на тази процесия била — споредъ скопскиятъ титовъ вестникъ — да се протестира, заедето България имала нѣкакви аспирации спрямо Вардарска Македония.

Ако въ Охридъ властитъ насила могатъ да докаратъ ученицитъ въ такива процесии, съзнание нѣма, че въ България доброволно биха манифестирали не по-малко отъ сто хиляди души младежи, за да изтъкнатъ, че тѣ сж българи отъ Македония; и че градъ Охридъ за цѣлата българщина е нѣщо свято като Ерусалимъ. Стига българскитъ власти да не се противопоставятъ съ оръжие на такива народни демонстрации.

И за слепцитъ е ясно, че много голѣмо значение иматъ думитъ на споменатитъ албанци предъ скопския съдъ, за българския характеръ на македонскитъ славяни; а никакво значение нѣматъ полицейскитъ процесии като оная, която сѣрбокомуниститъ сж си устроили въ Охридъ, където сж събрали къмъ хиляда младежи отъ училищата. Сигурно много сж се смѣяли на тази процесия и охридскитъ турци и албанци, които твърде добре знаятъ, че отъ вѣкове насамъ въ тоя градъ живѣятъ българи, а не нѣкаква «македонска» нация.

К.

Македонска трибуна.
Индианаполис, 8.05.1969

ПЕТ ГОДИНИ ЗАТВОР ЗА МЕХМЕТ АЛИ ХОЌА

Вчера, во Окружниот суд во Скопје, советот на тројцата под претседателство на судијата Благоја Чневски, по дводневниот судски претрес, му изрече казна затвор во траење од пет години, на обвинетиот Мехмед Али Хоџа, кој според образложението на судската тројка, застапникот на обвинението и многубројните сведоци, во текот на изменатите две години е актер на продолжено кривично дело, со тоа што предизвикувал национална, верока и расна нетрпеливост, која раѓала раздор и омраза меѓу македонскиот народ и албанската народност во СР Македонија.

Во текот на вчерашниот судски ден, пред судскиот совет се појавија сведоците Исо Казеџики, Јордан Митровски и Донка Павловска, кои во извесна мера само ги дополнија фактите, прибрази во претходната постапка.

Дело против братството и единството

Застапникот на обвинението, заменикот јавен обвинител Миле Арсениевски, образложувајќи ги неделата на 45-годишниот просветен работник Мехмед Али Хоџа и анализирајќи ја неговата општествена опасност, покрај другото рече и тоа дека „обвинетиот со истапите во просториите на издогоиздателството „Македонска књи

га“ и Клубот на писателите, повикувал на национална нетрпеливост и тоа на континуиран начин. Со своите изјави, тој се обидува да го негира македонското национално, културно и историско богатство на одел и до таа крајност, што ги оправдувал големобугарските аспирации, со кои не се признаваат Македонците како нација.

Во прилог на ова, зборуваат и неговите изјави, дека во најскоро време Македонците ќе станат малцинство и дека ќе бидат истиснати од староседелците на овој дел на Балканот, асоцирајќи на Албанците.

ПИСМО НА АЛБАНЕЦЪ ОТЪ БИТОЛА

ДО УВАЖАЕМИЯ ГОСПОДИНЪ РЕКТОРЪ
НА УНИВЕРСИТЕТА ВЪ ЧИКАГО

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИНЪ РЕКТОРЕ,

Долуподписанинтъ съмъ по народностъ албанецъ, роденъ въ градъ Битола, намиращъ се въ западна Македония, която днесъ е подъ югославска власть.

Напустинахъ отечеството ми презъ 1954 година, когато бяхъ на 28-годишна възраст, и се установихъ въ Истанбулъ. Загварихъ образованието си въ Скопие (Македония) и сетне учитествувахъ въ селата Лажоцъ и Злокучене въ Битолска околия, до 1954 година; известно време бяхъ учителъ и въ село Шемшиевъ, Тетовска околия.

Твърде изненаданъ бяхъ, че комунистическите власти въ Югославия започнаха денационализацията надъ българското население въ Македония. Но още по-голяма бѣ изненадата ми като узнахъ, че на г. Блаже Конески — единъ отъ познатитѣ денационализатори, е била отредена научна титла отъ страна на Чикашкия университетъ.

Бидейки, като албански учителъ изъ разни села, а за кратко време и въ градъ Битола, свидетелъ на онова, което властятъ върши срещу македонскитѣ българи, а имайки предвидъ и проявленитѣ на споменатия Блаже Конески, около които сега се е подигналъ публиченъ въпросъ, по съвестъ смѣтнахъ за правнаго да Ви уведомя, Уважаеми Господинъ Ректоре, върху онова, което съвсемъ наврѣтко следва по-надолу.

Никога преди установяването на комунистическата власть въ Югославия не бѣхме чували за никаква македонска народностъ и за македонски езикъ. Това, което титовата власть се зае да поддържа, не отговаря на истината, както нищо общо съ истината нѣмаше и твърдението на кракската власть въ Югославия по-рано, че македонскитѣ славяни били сърби.

Отъ нѣколко насамъ дне, македонскитѣ албанци, познаваме тѣзи славяни само като българи; и езикътъ имъ сме наричали български, както и самитѣ тѣ са го наричали.

Въ Истанбулъ живѣятъ мнозина по-възрастни албанци, които са дошли отъ Македония още преди 1912 година, тоестъ когато Македония бѣше подъ турска власть. Тѣзи хора не са бивали нито въ Сърбия, нито въ България. Мнозина измежду тѣхъ знаятъ да говорятъ и она чистъ народенъ български говоръ, който са научили отъ мѣстнитѣ българи въ Македония, тѣхни съотечественици.

Чикашкиятъ университетъ може, ако желае, да изпрати свой доверенъ човѣкъ въ Истанбулъ, за да разговаря съ такива албанци, и да чуе мнението имъ относно народността на македонскитѣ славяни.

Присмете, Уважаеми Господинъ Ректоре, уверението ми въ голѣмата ми почитъ и моля да бѣда извиненъ задето Ви главоболя.

Вашъ: Рамаданъ Риза Садикъ

A Letter from an Albanian in Turkey

15 April 1969

Dr. EDWARD H. LEVI,
President of the University of Chicago

DEAR SIR:

I beg to introduce myself as an Albanian by nationality, born in the town of Bitolia in western Macedonia, now under Yugoslav domination. I left my country in 1954 at the age of 28 years and settled in Constantinople. After finishing my studies at Skopje in Macedonia, I taught in the villages of Lajes and Zlokucene in the province of Bitola until 1954; I also taught for awhile in the village of Shemshevo, in the province of Tetovo.

It was naturally a cause of grave distress to me when the Communist authorities of Yugoslavia began to denationalize the Bulgarian population of Macedonia, but I was still more astounded to learn that Mr. Blazhe Koneski, one of the most notorious of the denationalizers, has been granted a degree by the University of Chicago.

My position as an Albanian teacher in various villages and even in Bitolia enabled me to witness the hardships of the Albanians of Macedonia under the present authorities and the activities of the above-mentioned Blazhe Koneski, about whom a public enquiry is being made, and consequently I feel it my duty to bring the following facts to your notice:

There never was any question of a Macedonian language or of Macedonian nationality until the Communists came to power in Yugoslavia. The affirmations of the Tito regime are as far from the truth as were the assertions made so frequently under the monarchy that the Macedonian Slavs were Serbs. For centuries past we Macedonian Albanians knew these Slavs simply as Bulgarians, and we always called their language Bulgarian, as they do themselves.

In Constantinople there are still some elderly people, Albanians who came from Macedonia before 1912, when Macedonia was still under Turkish domination. These people have never been either in Serbia or in Bulgaria. Many of them still speak the pure Bulgarian dialect that they learned in Macedonia from the Bulgarians, their compatriots, living there.

It would be worth while for the University of Chicago to send an envoy to Constantinople, in order to confer with these Albanians and hear their opinion about the Slavs in Macedonia.

Begging forgiveness for this intrusion on your valuable time, I trust that you will accord this missive the consideration that the subject deserves.

Yours truly,

RAMADAN RIZA SADIKU
Kurtulus, Kavurma Sok. 41-1
Istanbul, Turkey, Europe

ДРУГО ПИСМО НА АЛБАНЕЦЪ

27 August, 1960

До Господин
Mr. Robert Steeger, Dean
Division of the Humanities
University of Chicago
Chicago, Illinois

КОПИЕ: ДО Г-н Ректора на Университета,

(Г-н Рамадан Риза Садну, албанец живущ в Цариград, бивш учител в Македония под югославска власт, е получил отговор на първото му писмо, пратено от него до ректора на университета в Чикаго. В това писмо той изяснява, че македонският славен са. б. л. г. р. ж. така познат на албанците от епикове писма.)

В отговор на това си писмо е получила писмо от университета в Чикаго, с което ме се отговори на поставения от него въпрос. Затова той е отправил второ свое писмо, чието съдържание следва по-долу.)

Благодаря за отговора на писмото, което бях отправил до Господин Ректора на Университета. Четох го с внимание.

Дължа да повторя, че аз — като учител в Македония под югославска власт и жител в тази област до неотдавна, знаа, че местното славянско население е българско. И езикът му е български, както е установено и от най-големите слависти като хърватия Ватрослав Ягич, французинът Андре Мазон, чехът Лубор Нидера и дрестски други.

Все наричат Блаже Конески «кодификатор на МАКЕДОНСКИЯ литературен език».

Относно това изяснение езикът заслужава да се прочете предното в скопски вестник «Нова Македония», брой от 8 март настоящата година. Там е изложено какво е конституирала една държавна комисия от трима души, затворена да провери какъ обществото, учещите, чиновниците и прочее се отнасят към славния език. Оказва се, че дори учителите, които го преподават на младежта, си приказват с реп в училище на домашния диалект. А чиновниците си слу-

желат и въ официалната си кореспонденция с един славянски бржотия от мѣстна двадесет, от хърватски или сръбски израз, примесени съ думи и неяснозначими изрази от този «литературен език». Изложението на комисията е яснооричини документ, че теорити на Блаже Конески и нему подобни илжон лица е илжон смѣшно, да не кажа и унижительно за демократното общество.

Сега вече властите чрез законъ са наредили да не бъде променян никой на каквато и да е държавна служба, ако не изучи «литературния език». Хората ще се мачат, значи, да го научават наизуст като стихотворение, защото иначе не ще могат да намерят сръбски за прехрана на семействата си. Всички тѣзи уличащи и прозвания идват в днеса, следъ цѣла двадесет и пет години откакъ този език, чужд на народа, по диктаторски начинъ бѣде наложенъ въ оная нещастна страна.

Уважаеми Господине, азъ вѣрвамъ, че налагането ми единъ изяснение езикъ, както и забраната на единъ националенъ езикъ или национално име, споредъ всички изяснения хора представлява често политически актъ. А таква денница не бива да бѣждатъ неспоредливо по никакъвъ начинъ.

Азъ си позволявамъ да направя следното запитание: ГОТОВЪ ЛИ Е ЧИКАШКИЯТЪ УНИВЕРСИТЕТЪ ПУБЛИЧНО ДА КАЖЕ ОТЪ КАКВА НАРОДНОСТЪ СЪХЪ ПОСОЧВАНИ (въ множествено историческо, научни и политическо съвдѣтелство) МАКЕДОНСКИТЕ СЛАВЯНИ ОТЪ ДЕВЕТИЯ ВѢКЪ НАСАМЪ ДО 1944 ГОДИНА, — КОГАТО ВЪПРОСНАТА МАКЕДОНСКА ОБЛАСТЪ СЕ НАМЕРИ ПОДЪ ВЛАСТТА НА ЮГОСЛАВСКИТЕ КОМУНИСТИ, И ОТЪ КАКВА НАРОДНОСТЪ ТИ Е СМѢТАЛЪ САМИЯ ЧИКАШКИ УНИВЕРСИТЕТЪ?

Отлично се знаа, че Югославия се опитва и сега да фабрикува въ застата отъ нея македонска област илжонка илжон народностъ, подлагайки на системни денационализационни тежешките македонски бълтури. А политикъ е и трагичното положение на албанците подъ сръбска и югославска властъ следъ 1912 година.

Отъ писмото ми отива, че Чикашкиятъ Университетъ претърпявалъ богата сбирка отъ българска книжнина и имать преподиматели на албански езикъ. Въ съзнанието, това хърватини съ раша на тѣмъ университетъ.

Съ голяма почитъ:
Рамаданъ Риза Садну

Македонска трибуна. Индианаполис,
25.09.1969

**Албанския представител д-ръ
Джанъ Маркони поздравява
конгреса**

Подиръ това г. Ацевъ представи съ нѣколко думи д-ръ Джанъ Маркони македонецъ-албанецъ отъ Скопие. Д-ръ Маркони и каза поздравления към конгреса отъ свое име, отъ името на своитѣ сънародници, и отъ името на всички борещи се за свобода. «Поздравлявамъ страната на Александъръ Велики, която по-късно стана страна на Свети Павелъ, Свети Клирилъ и Методи и други голѣми апостоли за християнство и цивилизация въ Европа». Говорителътъ, който е католикъ по вѣроизповѣдание, изтъкна, че и днесъ още католическата църква е преследвана въ поробена Македония. Той спомена за сестра Алоати, която има толкозъ голѣми заслуги въ подпомагането особено на младитѣ българи-македонци въ околността на Гевгели; говори и за кукушкитѣ унии, които за да запазятъ своята българска народность припознаваха за свой духовенъ глава Папата въ Римъ. Д-ръ Маркони изброи и други заслужили католически църковни дейци въ Македония за създаването на училища за македонскитѣ българи въ Солунъ, Цариградъ и пр.

«Поздравляваме борбата на МПО за свобода и демокрация. Да живѣе Македония Швейцария на Балканитѣ» за върши д-ръ Маркони изпратен съ бурни ржкоплѣскания.

«Денят на лоялността» и тази година бѣ тържествено отпразнуванъ въ гр. Бѣфало, Н. П. Участвуваха много организации отъ разни народности съ свои представителни групи, иѣкои отъ които бѣха въ народни носии. Парадѣтъ стана на 28 априль. Публиката бурно акламираше участващитѣ въ парада. А итали представител на американския общест-

венъ животъ сѣщо на мѣстото изказаха своитѣ поздравѣ. Както се вижда отъ горната снимка, Македония и този пѣкт бѣ представена на парада. МПЮ «Йорданъ Гюрковъ» бѣ се погрозвила и нашата родина да бѣде представена съ знамето на организацията и съ две специални плакарди. На снимката се виждатъ и представител на нашата сѣселка

Албания. Заслужава да се отбележи, че конкурса по маршировката за парада бѣ спечеленъ отъ македонскитѣ и албанскитѣ родолюбци, които братски манифестираха зяелно. Хубавитѣ слънчевъ денъ на 28 априль спомогна много за успѣшното провеждане на парада по случай «Лоялти Дей» (Слѣдѣ на страница втора)

Парада въ Бѣфало

(Слѣдѣ отъ страница 1-ва)

Маршируващитѣ бѣха бурно акламирали отъ многобройната публика. Иѣколко наши де-войки, облѣчени въ красиви македонски народни носии привличаха вниманието на всички. Тя носѣха голѣми плакарди съ надписи: «Лоялти Македониясь, Юнайтедъ американистъ Акиция» — МПЮ. Плакардата бѣше носена отъ момичетата Милека К. Павловска и Олга С. Иванова. На улицитѣ Мейплъ и Джонсонъ парада бѣше посрещанъ и поздравенъ отъ много градски, военни и политически лица. Свидетели на тази трогателна манифестация бѣха и нашитѣ сънародници отъ Торонто семейства Благой Маркови и Атанасъ Икономови, които сѣщо участвуваха въ парада.